

องค์ประกอบในความเป็นมนุษย์โดยความเป็นขั้น ๕

ขั้น(ภาษาบาลี) หมายถึงความเป็นกลุ่มก้อน ก้อน กอง(ภาษาไทย) โดยลักษณะ ๕ อย่าง คือ

รูป คือ ร่างกาย ที่ประกอบด้วยมหาธาตุรูป๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม

เวทนา คือ ความรู้สึกทางกายที่เป็นสุข , เป็นทุกข์ , หรือเฉยๆ ไม่ทุกข์ไม่สุข

สัญญา คือ ความจำได้ กำหนดได้ หมายถึงในสิ่งต่างๆในส่วปัจจุบันของความรู้สึก(เวทนา) จากส่วนที่เก็บเป็นความทรงจำในอดีตอันเป็นเหตุให้จดจำอารมณ์หรือสิ่งนั้นๆได้

สังขาร คือ สภาพความปรุงแต่งไปโดยความไม่รู้(อวิชชา) ให้ค่าสำคัญมันหมายสภาพธรรมต่างๆที่ประสมในสัญญาและเวทนา ปรุงแต่งทางจิต วจีและกาย

วิญญาณ คือ สภาพที่เสริมสร้างตัวผู้รู้ให้แกจิต ทำให้เกิดเป็นนามรูป ที่รับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง๖ คือตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ